

»SLOVENE« velja

po pošti na vse strani: Jugo-

slavije in v Ljubljani:

za celo leto naprej . . . K 240—

za pol leta . . . 120—

za štiri leta . . . 60—

za en mesec . . . 20—

Za inozemstvo oceloletno K 480—

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 40—

za inozemstvo . . . „ —

SLOVENE

Inserati:

Enostopna pettirista (50 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po K 6—

poslana itd. . . po K 9—

Pri večjem naročilu popust.

Najmanjši oglas 50/9 mm K 15.

Izba je vsak dan izveniški

ponedeljka in dneva po praz-

niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKS

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 29.511, bosn.-herc. 7563.Univ. prof. dr. Karl Hinterlechner, dekan
teh. fakultete:

Tehniška fakulteta.

Univerza v Ljubljani se je ustanovila s pravnoveljavnim, sankcioniranim sklepom skupščine, ter naj ima pet fakultet, med katere spada tudi tehniška. Predmetna fakulteta je torej ustanovljena z zakonom, ki je podlaga vsemu življenju v pravni državi. Z ozirom na ta pravni položaj nima nikdo pravice rezultat takega sklepa spreminjati ali celo ukinjati, razen zopet skupščina sama. Proforski zbor naše tehniške fakultete je bil o tem pravem položaju tako globoko prepričan, da ni dvomil ni trenotek, da stoji na istem pravem stališču tudi vlada v Belgradu, oziroma fakulteti nadrejeno ministrstvo prosvete.

Z otvoritvijo šolskega leta 1921-1922 naj bi dobila fakulteta kot za sedaj še nepopolen zavod, nov letnik, v kar naj bi dobila tudi primernih novih učnih moči, ki jih je predlagal proforski zbor predpisanim potem in v okviru proračuna posvetnemu ministrstvu. Imenovanja predlaganih kandidatov pa ni bilo in ni bilo. Iz ministrstva ni bilo kratko rečeno niti besedice. Ker je postala z ravnomerim tednom stvar nujna, interveniralo se je od strani fakultete osebno v ministrstvu prosvete v tej zadevi. Razočaranje pa z ozirom na ves pravni položaj ni bilo malo, ko smo dobili od svojega uradnega zastopnika in kolege uradno obvestilo, da ne imenuje minister prosvete sploh nobenega novega profesorja več na naši tehniški fakulteti. Izrečno povdarjam, da se ne utikam v politiko, in da protestiram najslovesnejše proti izrabljanju vse afere v katere koli strankarske namene. Z ozirom na predstojenja pa izjavljam v zvezi informacijam onih slovenskih dnevnikov, ki trdijo sedaj, da fakulteta še ni ukinjena, da je ta njihova trditev potvarjanje resnice. Tehniška fakulteta je ukinjena po ministru prosvete — via facti, ker nam noče imenovati novih učnih moči, to se pravi profesorjev, brez katerih absolutno ne moremo naprej. Na srednji šoli ali na kakem nižjem zavodu suplira v slučaju personalne stiske kaka druga učna sila nezasedeno mesto; na univerzi gre za specialiste, in tu je to vsled tega prosto nemogoče. Vakantno mesto se mora zasedeti po strokovnjaku, in če ga nam ministrstvo noče imenovati, se poduk ne more vršiti. Kadar se pa to zgodi s celim letnikom, tedaj je torej preprečen poduk v vsem dotičnem letniku, ali z drugimi besedami pouk je tu — ukinjen, s tem pa smatram vso fakulteto ukinjeno, kajti nam manjka še razen par predlaganih kandidatov — proti katerim se ne more navešati nič, kar bi jih onemogočevalo za profesorje univerze — še več drugih, ki jih naj šele predlagamo, oziroma s katerimi potekajo pogajanja. Napram neokusnemu zavijanju in izbegavanju enega dela naše dnevne publicistike, ki si ne upa priznati javno svojega stališča, izjavljam torej: priznavam, da tehniška fakulteta trenutno de iure še ni ukinjena, ker tega nihče storiti ne more; de facto so ji pa življenjske možnosti odtegnjene. Poslednje je pa treba presojati tudi še s sledečega stališča.

Predno pride do prezentacije tega ali onega kandidata, vrše se razna pogajanja in včasih tudi poizvedovanja o osebi kandidatu. Tako je v enakih slučajih povsod in zato tudi pri nas. Ker se je vsled postopanja našega ministrstva prosvete znanlo v javnosti o nestalnosti naših razmer, je proforski zbor fakultete za sedaj sploh onemogočeno voditi ali tudi le načeti kako novo pogajanje, kajti treba je zopet le za par centimetrov dalje misliti. Celotni veliki narod morajo računati pogosto s tem, da pozovejo enega ali drugega strokovnjaka iz inozemstva, pa naj je to ožji rojak ali pa tudi ne. Take osebnosti so v svojih stalnih službah. Kako naj se pa drznemo ponuditi pri nas komu službo profesorja pod danimi pogoji? Kdo, ki naj skrbi za družino, naj pa riskira pri tem nas, ko se mora zavedati in mora biti pripravljen na take peripetije, kakor

je sedanja? Z ozirom na vse te in take posledice si dovoljujem na tem mestu na ministrstvo prosvete vljudo vprašanje, ali se za to tam uradno ni vedelo? Pa še nekaj na isti visoki naslov.

V vsej srednji Evropi je navada, da se ne ukinja javnih institucij via facti, kakor sem zgoraj dokazal, ter zlasti šol ne neposredno pred otvoritvijo in zlasti ne brez predloženega vprašanja prizadete institucije same, če ne gre morda za kako administrativno kazensko postopanje.

Zavedam se prav dobro, da so gg. ministri brez izjeme visoko stoječe osebnosti, to pa le z ozirom na njih odgovornosti polno mesto. Sicer ministri prihajajo in odhajajo... Kdor ima že par križev na svojih plečih, tudi ve, kako so včasih te ali one osebe ministri postale? Isto tako je dobro znano, da so bili ministri včasih, in da so tudi še dandanes duševni orjaki; nasprotno se pa menda tudi dogaja. Priznam torej, da se ministrskemu dostojanstvu in njega reprezentantom klanjam. Dovolj naj se mi pa obenem s tem tudi vljudo vprašanje: ali si mislijo gospodje v Belgradu v ministrstvu prosvete, da so prišli profesorji ljubljanske tehniške fakultete po prevratu kot brezposelni rokodelski pomočniki v Ljubljano? Ali si mislijo merodajne osebe v Belgradu, da so nas pripeljali l. 1919 v Ljubljano, da prevzamemo organizacijo univerze, v — otroških vozičkih, ker se nas na tak način briskira?

Omenil sem preje, da se vpraša v Srednji Evropi v takih slučajih, kakršni je naš sedanj, pred važno odločitvijo prizadete kroge same za njih mnenje, ker vedo ravno ti krogi najbolje, kaj govori za obstanec institucije, ki jo zastopajo. Šele potem ali pa kvečjemu, ko se je tudi to storilo, preide se k daljnjemu ukrepanju. Sedaj se mi naj pa dovoli pripomniti najprej način, kakor je vso stvar izvedela univerza in prizadeta fakulteta.

Poslednji predlogi fakultete so odšli v zadevi novih proforskih kandidatov v Belgrad koncem minulega semestra, torej pred tremi meseci.

Meseca septembra sem vodil kot tedanji prodekan posle fakultete. Po par tedenski odsotnosti iz Ljubljane se mi je tedaj čudno zdelo, ko so pričeli prihajati k meni povpraševati dijaki: kaj bo s fakulteto? Pripovedovalo se mi je to in ono, zlasti pa, da se je baje g. minister prosvete neki deputaciji dijakov izrazil, da sploh ne imenuje nikakih profesorjev več ne na medicinski pa tudi ne na tehniški fakulteti. Domneval sem, da so mi znani vsaj osnovni pojmi uradnega poslovanja, kakršnega sem bil preje vajen iz srednje Evrope. Ravno zato sem zastopal konsekvenco stališča: quod non in actis non in mundo. Češar mi o tako važni zadevi, kot je ukinjenje kake obstoječe fakultete, ministrstvo uradnim potom ne sporoči, to zame sploh ne eksistuje, in ker sem dalje zastopnik stališča: quia non movetur, zato sploh nisem hotel vzeti vseh takih govoric na znanje. Pa tudi smel nisem tega storiti z ozirom na naše dijaštvo. Izvoli naj se premisliti, kakšna situacija bi bila nastala v slučaju, da o vsem tem ne bi bilo nič res. Ali se mi ne bi bilo upravičeno očitalo, da upoštevam pri uradnem poslovanju — čenče? Niti oficijoznih poročil nisem imel, sicer pa za svojo osebo ne bi bil upošteval niti takih, kajti to poudarjam ponovno: zame je ministrstvo ena instanca, ki naj me o takih odločitvah uradnim potom obvesti. Kot zgodovinsko dejstvo naj pa pribijem, da se to ni zgodilo. Prve tozadevne novice smo zaznali iz časopisja 7. oktobra. Tu naj se mi dovoli najprej vljudo vprašanje: ali je časopisje ona pot, po kateri občejuje ministrstva s svojimi podrejenimi instancami? Zato tudi proforski zbor fakultete ni imel povoda se pečati s takimi novicami. Drugo vprašanje pa je dalje: kdaj se je smatralo umestno prijaviti take novice? Kot drugo historično dejstvo naj pribijem factum, da se je to zgodilo v času, ko smo imeli že inkskripcijo za novo šolsko leto. Ministrstvo prosvete ni torej imelo povoda, da stopi s svojimi namerami, ki jih je baje tolmačilo sicer deputa-

tivno došlemu dijaštvu med štirimi stenami: ne oficijelno proforskem zboru prizadete fakultete, in tudi ne potom rektorata oziroma dekanata pravočasno vsemu dijaštvu. Trpkost takega postopanja zaznamo, v vsem obsegu, če zasledujemo posledice take zakasnitve usque ad finem.

Ker se naj ukine obenem s tehniško fakulteto ljubljanske univerze tudi ona v Zagrebu, ne preostaja našemu dijaštvu nič drugega, kakor da se poda ali v Belgrad ali v inozemstvo. Razmer v Belgradu ne bom pojasnjeval, ker gre pač naše di-

jaštvo iz raznih in tudi iz denarnih vzrokov raje v inozemstvo nego v Belgrad. To uče dejstva. Saj gre vse, kar sploh more, ali v Brno ali pa v Prago. Naj pa gre dijak končno kamor hoče, povsod potrebuje denarja, mnogo denarja. To pa sedaj ni več samo prašanje dijaške eksistence, te žrtve so tudi silno važno prašanje marsikatero družine sploh, kajti našim ljudem splošno ni tako na rožicah poslano kakor nekaterim drugim našim dijakom-sodržavljani. Če imajo stipendije, so te za današnje razmere v inozemstvu le malenkostne podpore. (Dalje.)

Ukinjenje fakultet.

Vlada priznava in hkrati dementira svoj sklep.

Ljubljana, 11. okt. Dopisni urad pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja preko Zagrebskega novinskega odseka sledeče poročilo iz Belgrada:

»Deputacija iz Zagreba, ki je došla semkaj radi tehnične fakultete, je imela pozitiven uspeh v toliko, ker so se ji dala na merodajnem mestu zagotovila, da se tehnična fakulteta ne bo ukinila in da se bo pokritje za izdatke ponovno votiralo, kakor je bilo to predvideno v prvem načrtu proračuna. Obstojala je namena, da se ukineta medicinski fakulteti v Belgradu in v Ljubljani ter tehnična fakulteta v Zagrebu, ker pa se more kaka fakulteta ukiniti samo z zakonom, je bil sprejet načelni sklep, da se tak zakon predloži v odobritev narodni skupščini. Radi nerazpoloženja, na katero je naletel ta sklep v Zagrebu in v Ljubljani, se je prvotni sklep zavrgel ter je bil službeno dementiran od pokrajinske vlade v Zagrebu in centralne vlade v Belgradu.«

Poročilo dopisnega urada potrjuje popolnoma naše dosedanje vesti glede tega za vso Slovenijo tako važnega vprašanja. Poročilo priznava, da je dosegla depu-

tacija zagrebskih tehnikov pozitiven uspeh v toliko, da se tehnična fakulteta v Zagrebu ne bo ukinila, iz česar sledi, da jo je vlada res nameravala ukiniti. Poročilo dalje priznava, da je res obstojala namena, da se ukineta medicinski fakulteti v Belgradu in v Ljubljani, torej priznava isto, kar smo ves čas trdili in ugotavljali tudi mi. Dalje priznava, da je bil na ministrski seji sprejet načelni sklep, da se tak zakon predloži v odobritev narodni skupščini, ker se more kaka fakulteta ukiniti samo z zakonom, kakor to post festum ugotavlja minister Pribežević. Naravnost božansko pa je priznanje, da je vlada svoj »načelni sklep«, kakor ga tako lepo imenuje, preklicala zgolj vsled nerazpoloženja v Zagrebu in v Ljubljani! Ali tako izgledajo načelni sklepi naše vlade? Klasična je dalje stilizacija zadnjega stavka: »Prvotni sklep (torej že v tej besedi sami priznajo »sklep«!) se je zavrgel ter je bil službeno dementiran od pokrajinske vlade v Zagrebu in centralne vlade v Belgradu.« Res, takega dementija še nismo zlepa dobili pred oči!

Padec naše valute.

Zagreb, 11. septembra. (Izvirno) V tukajšnjih finančnih krogih je povzročila vest, da je danes padla naša krona na curiški borzi na 2-15 centimov, veliko konsternacija. V demokratiških krogih pa vlada velika poparjenost, ker bo nujno treba spremeniti kurz naše notranje in zunanje

politike, da se izognemo splošnemu finančnemu polomu. Splošna nevolja in razburjenje vlada proti ententnim državam, predvsem proti Franciji, ki nas hoče napraviti v gospodarskem oziru popolnoma za svojo kolonijo.

Protić o reviziji ustave.

Belgrad, 11. okt. (Izv.) Včerajšnja »Politika« prinaša uvodnik izpod peresa Stojana Protića, v katerem odgovarja na članek, ki ga je pred dnevi prinesla »Politika« pod naslovom »G. Stojan Protić«. V članku razlaga Protić svoje stališče glede revizije ustave in pravi, da ne vsebuje njegov predlog nobenih nepravil za krono, ker odobrava krona le predloge vlade, ki ima večino in ki je po jakosti skupin parlamentarna ter se nanjo naslanja največ indicijev za upravo države, niti ne vsebuje nepravil za državo in demokracijo, ker se more samo naravnim potom, predpisanim po ustavi, priti do revizije ustave, ki jo je ravno v interesu države, demokracije in krone težko odlagati. Nasprotno ustvarja odlaganje revizije ustave, kadar obstoji zanjo potreba, teren za nenormalno ustavno borbo. Protić končuje svoj članek z besedami, da obstoji potreba revizije ustave, o čemer se bodo kmalu prepričali tudi oni, ki v tem trenutku še ne vidijo te potrebe dovolj jasno.

Pogajanja med radikali in demokrati.

Belgrad, 11. oktobra. (Izvirno) Danes popoldne so se sestali delegati radikalnega in demokratskega kluba v svrhu nadaljevanja pogajanj. Ker je Voja Marinković bolan, ga je nadomestoval Kosta Timotijević. Radikalni delegati še niso podali jasnega in kategoričnega mnenja glede revizije ustave, kakor so to zahtevali demokrati, ker na to vprašanje še ni razpravljalo v radikalnem klubu.

Zagreb, 11. oktobra. (Izvirno) Povodom pogajanj med demokrati in radikali piše današnja »Riječ«, da mora demokratska stranka pri teh pogajanjih točno vedeti za odnose radikalne stranke napram Protićevi akciji ter napram njegovemu stališču o reviziji ustave, glede katere demokratska stranka sploh noče, da pride v razpravo.

Razprava o proračunu.

Belgrad, 11. oktobra. (Izvirno) Na današnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o proračunu ministrstev za javna dela in za promet. Razpravljalo se je tudi o načelnem vprašanju, ali naj se proračun preda potom ukaza narodni skupščini, ali pa naj se predloži zakonodajnemu odboru. Sklenjeno je, da se predloži zakonodajnemu odboru.

Irska konferenca.

Berlin, 11. okt. (Izv.) Wolffov urad poroča iz Londona: Danes ob 11. uri dopoldne se je otvorila irska konferenca. Chamberlain se je radi boleznih ni mogel udeležiti. V imenu angleškega odposlanstva je Irce pozdravil Lloyd George. Odzdravil mu je Griffith. Takoj nato so se pričele razprave, o katerih se bodo izdajala najbrž le kratka poročila.

Grško-turška vojna.

Atene, 11. oktobra. Frontno poročilo od 8. t. m. javlja, da se je 30. septembra pričela bitka v ozemlju Afium Karahissarja končala z zmago Grkov. Turki, ki so bili na severu obkoljeni od znatnih grških čet, so se umaknili proti vzhodu in južnovzhodu.

Veličastno zborovanje županske zveze v Celju.

Krog 1000 zastopnikov vseh občin celjskega okrožja — županov, občinskih svetovalec, odbornikov in namestnikov je zadnje nedeljo, 9. oktobra napolnilo veliko dvorano Narodnega doma v Celju. Brez agitacije po listih, brez plakatov so se naši vrli voditelji občin odzvali vabilu na zborovanje županske zveze v tako ogromnem številu, kakor ga ni niko pričakoval. Po 6 do 7 ur so morali iti nekateri peš do postaje, drugi so se morali peljati po pet ali več ur daleč z vozovi. Od najbolj oddaljenih točk celjskega okrožja, Nove štifte pri Gornjem gradu, od Dravograda, Brežic, Rogatca so se udeležili. To je poštvovalnost, da jo moramo občudovati! Poleg zanimanja za župansko zvezo jih je pač v tako velikanskem številu privedla v Celje na zborovanje osebnost dr. Korošca.

Po sv. maši, ki se je služila ob 8. uri za udeležence, je ob 9. uri predsednik županske zveze nar. poslanec in župan Škoberne otvoril zborovanje, pozdravil mil. gospoda opata celjskega Ogradija, ki kljub visoki starosti kaže mladostno zanimanje za naše organizacije, našega voditelja dr. Korošca, poslanca Piška in vse udeležence, ter podal besedo g. dr. Korošcu, ki je govoril o političnem položaju. Njegove besede o krščanski politiki, kakor naša izbrana za može, ki imajo voditi občinsko politiko, so kar vidno ogrevale poslušalce pa jim tudi podale jasen pravec in smeri za delovanje v občinah, katere jim je ljudstvo izročilo v oskrbo.

Za njim je mesto žal obolelega poslanca Krajnc govoril dr. Ogrizek o avtonomiji občin, o pravicah, ki jih imajo župani in občinski odborniki, ki pa jih tudi morajo znati rabiti! Po njegovem govoru se je

razvila živahna debata, v kateri je posebno dr. Korošec dal našim županom važna navodila. Poslanec Pišek je izrazil svojo radost nad tako velikansko udeležbo, pokazal kot dolgoletni župan in politik nujno potrebo in važnost županske zveze ter pozival, naj že v interesu občin skrbijo, da pristopijo k županski zvezi vsi občinski odborniki in namestniki našega mišljenja. Tajnik Krajnc je poročal o organizaciji županske zveze in njenem dosedanjem delovanju. Govorila sta še naša vrha pristaša Knez iz Vidma in Rančigaj iz Št. Jurja ob Taboru. Poslednji je predlagal resolucijo, da se izreče popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in njegovemu načelniku dr. Korošcu. Resolucija je bila sprejeta z velikanskim navdušenjem. Zborovalci so sklenili še resolucije, zadevajoče avtonomijo občin in pravice županov. Posebno so poudarjali v njih tri zahteve: 1. Popis živine in vozil se naj olajša in omili ter določi popisovanje tudi v manjših krajih ali pa se naj popis izvrši na drug primeren način. 2. K vojaškim naborom naj spremlja mladeniče iz vsake občine poleg župana le dvoje (2), kvečjemu troje občinskih svetovalec odnosno odbornikov. 3. Pokrajinska uprava naj izda političnim oblastvom primerna navodila, da se poročila županstev, zlasti pa sklepi občinskih odborov ne bodo šele kontrolirali po orožnikih, marveč da se bodo sklepi občinskih odborov uvaževali v polnem obsegu.

Ob pol 1. uri je predsednik Škoberne zaključil nadtriurno zborovanje županske zveze, ki ga naši župani, občinski svetovalec, odborniki in namestniki ne bodo nikdar pozabili.

Danes ob pol 11. uri dopoldne je strankin tajnik poslanec Bacci otvoril kongres in pozdravil zborovalce in socialistično prebivalstvo Milana. Naglasil je, da združuje stranka še vedno 3000 skupin z nad 100.000 člani in pozval navzoče, naj čuvajo zvestobo do načel in edinstva stranke. Nato je bil za predsednika izvoljen milanski župan Filippetti. Govorili so zaporedoma Filippetti, tajnik delovne zbornice Bensi in zastopnik zveze socialistične mladine, ki so se vsi izrekli za edinstvo stranke.

Za tem je nastopil neki francoski komunist, ki je napadal italijansko socialno demokracijo in zahteval, da se morajo italijanski socialisti popolnoma ločiti od nasprotnih sil. Ta napad je izval viharne ugovore. — Nato je govoril belgijski komunist Van Owenstraeten, ki je kazal na nevarnost socialdemokratskega reformizma, ki je v Belgiji tekmo 40 let proletariatu popolnoma oddaljal od razrednega duha.

Nastopil je odposlanec moskovskih komunistov; napadal je vse zmernejše struje, ki nočejo sprejeti pogojev III. internacionalne. Sledili so živahni komentarji.

Popoldne je strankin tajnik poslanec Bacci poročal o delu strankinega vodstva in zavračal razne obtožbe. Glede pogodbe s fašisti je rekel, da si stranka ni mogla nalagati odgovornosti za krvave represalije. Pozvala je proletariata, naj izvaja le pasiven odpor, ki končno mora dovesti do zmage; ta poziv je socialistični proletariata z največjo disciplino sprejel in ga še danes izvršuje. Pogodba s fašisti je pa doslej vsaj to, da je nastal v njihovem taboru razdor in so odstopili prvi voditelji. Razen tega je stranka ob volitvah vedla proletariata še enkrat do zmage in že samo s tem zaslužila absolutorij kongresa.

Poslanec Cazzamalli je predlagal dnevni red, da se otvori debata o vsaki posamezni točki strankinega dela. Vnel se je daljši boj za in proti, ki je bil deloma

viharen. Končno je bil Cazzamall predlog sprejet ter se je otvorila razprava o naslednjih točkah: notranja politika stranke, sodelovanje z meščanskimi strankami, udeležba na oblasti, parlamentarna taktika. Najprvo je govoril poslanec Alessandri (unitaristična skupina), ki se je izjavil proti sodelovanju in udeležbi na vladi. Nato bi bil imel govoriti Turati, ki pa zaradi težke bolezni Ane Kulikjov ni mogel nastopiti. Pozvali so Trevesa, naj on govori, a je izjavil, da mu tako neprimerno nujnemu to ni mogoče. Ko je izjavil tudi naslednji zabeležen govornik poslanec Baratonio, da ne more govoriti, predno nista govorila Turati in Treves, je kongres po viharni razpravi sklenil, da se odgodi na jutri.

Konferenca v Benetkah.

Benetke, 10. oktobra. Avstrijski državni kancelar dr. Schober je dospel s svojim spremstvom po določenem voznem redu v Benetke. Na italijanski meji ga je sprejel po naročilu italijanske vlade italijanski obmejni komisar. Pri prihodu v Benetke je avstrijsko delegacijo po naročilu italijanskega zunanjega ministra markiza Della Torretta, ki dospe jutri, sprejel prefekt dr. Adamo, kakor tudi legacijski tajnik conte Viola, ki sta delegacijo spremlila v hotel »Britanica«, kjer so bili zanje pripravljeni prostori. Pogajanja, ki se prične jutri popoldne, se bodo vršila v prefekturi, kjer je pripravljena posebna dvorana za skupne seje, kakor tudi stranski prostori za italijanske zastopnike in avstrijske ter madžarske delegacije. K pogajanjem bo na predlog avstrijskega kancelarja dr. Schobra pritegnjen tudi avstrijski poslanik v Rimu. Dr. Schober je posetil v Benetkah patriarha, prefekta in mestnega župana.

Benetke, 11. okt. (Izv.) Zunanji minister Della Torretta in italijanski poslanik v Budimpešti princ Castagnetto sta prišla v Benetke na konferenco.

Italijanski kralj v Tridentu.

Trident, 11. oktobra. (Izvirno) Danes je dospel italijanski kralj v Trident. Dne 13. t. m. odpotuje proti Brennerju. Nemški južni Tirolci se niso udeležili sprejema.

Poljedelski svet.

Belgrad, 11. oktobra. Na poljedelskem svetu, ki se bo sklical v drugi polovici meseca novembra, bodo razpravljali o zakonu glede povrnitve škode, ki je nastala vsled suše, potem o zakonu glede organizacije poljedelske službe in o izpremembah v uredbi poljedelskih kreditov. Pri tej priliki bo g. Franješ predaval o poljedelskih kreditih, z ozirom na poljedelske potrebe pa bo g. dr. Prochaska predaval o poljedelskih hipotekarnih kreditih.

Razprava proti napadalcem na Draškovića.

Zagreb, 11. okt. Danes dopoldne se je nadaljevala razprava proti Čolakoviću in drugovom radi umora bivšega ministra Draškovića. Najprej je bil zaslišan Dušan Lopandžić. Priznava, da se je udeleževal priprav za atentat na ministra Draškovića in smatra, da je storil s tem plemenito delo za proletariata. Potem je bil zaslišan Stevo Jovanović, ki je priznal, da je smatral za umestno, da naj se vlada v Belgradu z interpelacijami opozori na to, da bi umaknila obznanje. Pripovedoval je dalje o pripravah za atentat. V Belgradu so bili sestanki na Kalimegdanu. Tam je 4. maja pripovedoval Petrović, da je prejšnjo noč poizkusil izvesti atentat na ministra Draškovića, da pa se mu revolver ni vžgal. Za-

četkom razprave je predsednik prečital zapisnik o zaslišanju obtoženca pri preiskovalnem sodniku in vprašal obtoženca, ali zapisnik odgovarja njegovi izpovedi. Obtoženec pravi, da se ne more vsega spomniti. Razprava se bo nadaljevala pojutrišnjem.

Avstrijska vlada dementira.

Dunaj, 11. oktobra. (Izvirno) Uradno se odločno protestira proti vestem, razširjenim po neodgovornih elementih o bližnjih važnih prisilnih naredbah finančne uprave. Te vesti so popolnoma neosnovane. Vlada ne misli izdati prisilnih odredb, ki bi mogle omajati javni kredit in zaupanje v pravno varnost.

Veleizdajniški proces na Mažarskem.

Budimpešta, 11. okt. (Izv.) V Koložu je bila v soboto izrečena obsodba v veleizdajniškem procesu proti 82 Mažarom. 18 obtožencev je pravočasno pobegnilo. Izmed teh je bil noročnik Terszansky obsojen na smrt, 12 drugih pa je bilo obsojenih na dosmrtno prisilno delo. Od navzočih obtožencev je bilo 25 oproščenih, drugi pa so obsojeni v ječo do 15 let.

Politične novice.

+ Kočevje. V nedeljo smo imeli tu sestanek zaupnikov SLS. Zastopane so bile poleg mesta tudi sosednje občine. Poročal je poslanec Škulj. V živahnem govoru je obdelal sedanjí položaj in vzroke sedanjega slabega gospodarskega in političnega stanja. Nato so se obravnavale lokalne strankarske zadeve. Poročilo o kaki radikalni stranki med tukajšnjim slovenskim ljudstvom se je izkazalo le kot vpitje brez resne podlage. Dosedanjemu načelniku krajevnega odbora SLS gimn. vodji g. Watzlu, ki odhaja iz tukajšnje gimnazije kot žrtev intrig JDS, se je izrekla prav iskrena zahvala za njegovo delovanje v prid SLS. Sestavil se je nov krajevni odbor SLS, v katerem je zastopano delavstvo in kmetstvo prebivalstvo. Izrekla se je zaupnica Jug. klubu in zahvala poslancu Škulju.

+ Poklon radikalcem. Po Kočevskem se agitira za radikale v tem smislu kot da je radikalna stranka — najbližja Radiću. Češ, saj so že imena sorodna Radikalci-Radić! Mogoče se tudi g. dr. Janič zadovoljuje s takim modus procedendi!

+ Ostra sodba. Pod naslovom »Komunismus und Sozialismus in Südslavien« je priobčil znani publicist Herman Wendel v »Frankfurter Zeitung« od 7. oktobra t. l. daljši članek o razvoju in današnjem stanju različnih socialističnih frakcij v Jugoslaviji. Uvod članka je najzanimivejši del in slove: »Na parniku, ki pripelje potnika v 36 urah z Dunaja v Belgrad, se pojavi takoj ko zavije Donava na jugoslovansko ozemlje, policijski komisar, ki ostane kar na krovu, da temeljito pregleda potne liste. Pri izkrcanju v prestolici kraljevine SHS pregledujejo listine znova zelo nezaupljivo. Brez legitimacije se ne odpre nobena kolodvorska blagajna za potovanje v notranost dežele in tudi mirnemu šetalcu kak kolekovan papir v žepu nič ne škoduje, kajti jugoslovanska žandarmerija — 50.000 mož, torej na vsakih 240 prebivalcev en žandar! — je liki usta z ostrimi zobmi...« Ta uvod preročamo »Tourist-officu«, da ga prevede na vse svetovne jezike in nalepi po vagonih.

+ Izborna uprava. Belgrajska »Pravda« od 9. oktobra piše, da so v Srbiji okrajna in okrožna sodišča z uradništvom prenapolnjena. Pri vsakem sodišču so 2 do 3 sodniki, več kot jih je treba; pisarjev je preveč po 5 do 6, število praktikantov pa sploh ni znano. Sodišča nadkriljujejo danes v tem oziru že upravno in finančno oblast. Obremenitev proračuna je vsled tega ogromna. — Povsod po svetu vidimo, kako se državne uprave trudijo, da se zniža državni proračun, pri nas je pa ministrski svet ravno proračun ministrstva za pravosodje brez odbitka odobril... Seveda potem s proračunom ne gre.

+ Pogajanja med radikali in demokrati so zopet zastala zaradi zahteve demokratov, naj radikali vendar še enkrat napravijo s Protičem čiste račune. Radikalci so nato odgovorili, da smatrajo Protiča še vedno za podpredsednika radikalne stranke in se zato tudi niso hoteli precizno izjaviti, ali so za revizijo ustave ali ne. Pogajanja se vodijo sedaj le še v manj važnih točkah, toda samo formalno, in stvari sami pa vlada popoln zastoj.

+ Radikalci in Hrvati v Osijeku. V Osijeku je bilo razpisanih nad 30 mest stražnikov, za katera se je prijavilo okrog 200 prosilcev. Veliki župan dr. Božić je brez sporazuma z županom oddal vsa mesta radikalni stranki pripadajočim Srbom, kar je izzvalo o Osijeku nove spore med Hrvati in Srbi.

+ Politična stran nemirov v Sandžaku. »Politika« od 9. oktobra objavlja uvodnik o nemirih v Sandžaku, kjer ugotavlja, da ne gre za navadno hajduštvo, ampak

Seja odbora za poslovnik.

Belgrad, 11. okt. Danes popoldne je imel odbor za poslovnik sejo, na kateri so pretresali o poslovnem redu, in sicer poglavje 6, ki se tiče vprašanj in interpelacij, poglavje 8 o prošnjah in pritožbah, in poglavje 9 o načinu glasanja v skupščini. Odbor je prišel do 10. poglavja. Razprava o 10. poglavju se bo nadaljevala jutri ob 16. uri. V gori navedenih poglavjih se niso izvršile nobene znatne izpremembe. Največ izprememb je predlagal predsednik narodne skupščine dr. Ribar, posebno glede zaščite pravic narodnih poslancev. Stal je na stališču, da se mora pri interpelacijah dati poslancem možnost široke diskusije in popolna svoboda razlaganja in časa. Posebno karakteristična je zahteva g. dr. Ribarja, da se po ministrovem odgovoru dovoli poslancu svoboda odgovora, kar dosedaj ni bilo dovoljeno, ker se je z ministrovim odgovorom pretres končal. Ta zahteva dr. Ribarja je bila sprejeta. Ti predmeti še niso definitivno sprejeti; sedaj se vrši prvo čitanje poslovnega reda, ki naj velja za skupščino, drugo in končno čitanje pa bo prihodnji teden, ko bodo zbrani vsi člani tega odbora.

Italijanski socialistični kongres v Milanu.

Milan, 10. oktobra. (Izvirno) Tu se je zbral narodni kongres italijanskih socialistov vseh treh oziroma štirih struj. Zastopanih je 3000 skupin z nad 100.000 plačujočimi člani. Kongresne svečanosti so se začele včeraj z otvoritvijo novih prostorov glavnega strankinega glasila »Avantija«. Vršil se je slavnosten sprevod, ki so se ga udeležile razne organizacije in skupine z zastavami. Govoril je tajnik delovne zbornice, ki je rekel, naj bo ta veličastni nastop proletariata opomin na desno in levo (fašistom in komunistom).

Počitniške sličice z naše obali.

Piše Deretó.

(Dalje.)

»Hajdimo bordizati!«

Razen »ješke« (vaba za ribe) nima menda nobena druga beseda za prebivalca obali — zlasti mladega — toliko čara, toliko mikavnosti v sebi kakor besedica: »bordizati«. Kar je za našo mladino drsanje s sanmi po klancu doli ali če ima voziček in dobi položaj svet, da samo gre nizdol, čeprav mora potem s težavo nazaj vlačiti sani ali voziček — to je za mladino (pa tudi starino) ob obali — bordizanje. Pa kaj je to? — »Bordizati« Primorec tedaj, kadar sedeč v svoji barčici, z jadrom lovi veter, dokler ga je kaj, in se tako spreha po morju. (Italijansko pomeni bordegiare »lavrati«.) To bordizanje je najcenejša zabava na svetu — veter je namreč zastoj! — in vendar prekrasna. Videl sem mlade in stare, ki so po cele ure bordizali semtertja, gori in doli; kjer je vetra zmanjkalo, so veslali nekoliko; ko so prišli spet v območje vetra, hajd! je pa spet šlo samo! Naš kučigazda nam je pripovedoval, da je pregovor: da fratri —

za eno uro bordizati — potem radi štiri ure veslajo. (Zakaj ravno »fratric«, nisem mogel dognati; a zdi se mi, da je pregovor na ta način bolj nazoren.) — Kaj čuda torej, da je tudi nas tri z neodoljivo silo prišlo, da bi vsaj enkrat »bordizali«. (Za vsak dan smo namreč imeli čoln izposojen, ne pa — jadra.) In res! Neko popoldne — pihala je burja! — smo pregovorili kučigazdo, da »napreže« svojo »Lastavico«, pa da se popeljejo na Krk, do pod mesteca Omišlja. Stari mož je sicer nekoliko okleval, češ, da ni brez nevarnosti in da se je ponesrečil ob belem dnevu v bližini kopnega, ta in ta; no, končno se je vdal. Šlo je torej proti jugu. Vožnja je bila res nebeško lepa. »Lastavica« je »rezala« valove, da je vse šumelo in pršelo okrog nas. In takrat sem videl, kaj se to pravi: vsako ugodno priliko izrabiti. Mož je držal v roki vrv, da je z njo naravnaval jadra; Paromlin je sedel pri krmlu ter tudi napeto pazil, kdaj bo treba zasukati. Tedaj sem si živo predstavljal — naj mi »prijatelj« humanizma oprostite — velikega trpina Odiseja, kako je po slovesu od nimfe Kalipse, 17 dni ob najlepšem vremenu in vetru jadral proti svoji ljubi Itaki. (Prijatelj dr. — i bi bil tisti hip gotovo izvelel iz žepa Odiseja ter čital tisto mesto, saj vza-

me Homerja s seboj še celo, kadar potuje z železnico, ki vendar nima nič opraviti s kulturnimi razmerami Homerjeve dobe!) Seveda, ob taki divni vožnji je lepo, spominjati se junaka Odiseja; ampak kadar bi se jamber zlomil in bi jadro padlo v morje, kaj takrat...? Parkrat je plahta (jadro) res krepko zaplahutala, kakor ti sto Homerjevo trihte tetrahte, no pa ni bilo nič hudega. Modri gospodar »Lastavice« se je vedno držal kraja. Rekel je, da je star pregovor: »Hvali more, drži kraj!« Pristavil je tudi, da s takimi pogumnimi možmi — kako dobro nam je dela hvala! — je prijetna vožnja, toda z ženskami, ki začno vpiti, če se barka le malo preveč nagne ali zareže v eno stran, ne, s tistimi pa ne... Žal, da je bilo ravno v pol uri bordizanje pri kraju in smo dospeli do cilja... Na povratku se nam je matematično natančno tako godilo kakor tistim »frotrom«: ker ni bilo ugodnega vetra, ki bi bil količjak v našo smer pihal, smo morali veslati, in sicer baš dve uri.

Kdaj bomo spet bordizali? Zaenkrat vsak dan »bordizamo« po pričnih ljubljanskih »bližnjicah«... tja proti Gajevi ulici. Oh, spomini, spomini! Tolaži me samo — Homer v žepu.

—o—

za muslimanski političen pokret. O »hajdukih« piše: »Ti ljudje so najuglednejši muslimani, bogati in v svojem pravnem življenju docela pošteni. Kdor te ljudi pozna, ne more nikdar verjeti, da so postali hajduki zaradi ropanja, ki se ga oni ne bi nikdar lotili, ampak zanje je to gibanje politična in revolucionarna akcija.« »Politika« naj bi dostavila še: »... ki izvira iz slabe uprave«.

Propad inteligence. Kako se godi inteligenci pod naprednim demokratičnim režimom, riše »Slobodna Tribuna« v članku »Inteligencia na križpotju«. Tu čitamo: »V politiki se je že večkrat zgodilo, da so strankarski voditelji in ministri, parveniji, karijeristi in izkoriščevalci vpregli v svoj voz tudi znamenite intelektualce in jim naložili, da pred občinstvom, v našem političnem cirkusu za zabavo mase in strankarjev — plešejo zamorske plesne. Kdor tega noče, ne dobi ne časti, ne plače, ne mesta, ne — stanovanja; drugi plešejo psujoč, nekateri z rezignacijo sužnja, a nekateri s cinizmom prostitutke. Vse to gleda boljši in poštenjši del inteligence, se umika v ozadje in udaja razpoloženju stare device. Tako ubija sedanji policaj-demokratični režim tudi inteligenco, ki je še njena edina opora, dočim so ga vsi drugi sloji naroda — izvemši spekulativ in kapitalistov — že davno obsodili.

Angleški dominioni na washingtonski konferenci. Sklenjeno je, da se washingtonske konference udeležijo tudi zastopniki angleških dominionov, posebno iz Avstralije in Nove Zelandije. Vendar se bodo njihovi glasovi zliili z angleškimi in se ne bodo posebej šteli.

Podivjana mladina.

16 LETNI FANT — UBIJALEC.

V Nemški vasi pri Ribnici je v nedeljo zvečer ob 11. uri mlad trgovski pomočnik ustrelil 30 letnega fanta Josipa Česarka iz Rakitnice, ki je služil v Nemški vasi. Pobiči so kričali po vasi, Česarek jih je svaril. Iz jeze, da jih moti, je 16 letni pobič potegnil samokres in Antona Česarka ustrelil naravnost v čelo, da je na mestu obležal mrtev. Ustreljeni Česarek je bil miren fant, skoro celo vojsko je bil na raznih frontah, povsod je srečno prešal, a krogla mu je bila namenjena končno iz roke podivjane mladine! Strel mlade fanta bodi oster opomin mladini na poti sedanje podivjanosti!

Dnevne novice.

»Dobrodelnost« — Zveza dobrodelnih društev in zavodov. Na občnem zboru društva »Dobrodelnost« pretekli ponedeljek, na katerem so bili navzoči zastopniki raznih dobrodelnih organizacij, je bilo sklenjeno, da se doslej samostojno društvo »Dobrodelnost« pretvori v zvezo dobrodelnih društev in zavodov za vso Slovenijo. Člani zveze so lahko vsa karitativna društva in zavodi, kakor tudi posamezne osebe in korporacije, ki imajo opraviti z dobrodelnostjo. Med te korporacije spadajo tudi občine, ki imajo mnogo posla s preskrbo svojih revežev. Doslej so se izjavila za pristop k zvezi sledeča društva: Vincencijeva družba, Elizabetna družba, Škofijsko društvo za varstvo sirot, društvo vojnih vdov in sirot, društvo za mladinske domove, društvo za varstvo vajencev, Podporno društvo služkinj, Rafaelova družba, dijaška in ljudska kuhinja. Vabijo se tudi druga karitativna društva in zavodi in vsi, ki imajo posla s skrbjo za siromake, da se zvezi pridružijo. Članarina je določena na 20 kron. »Dobrodelna pisarna« je na razpolago vsem včlanjenim društvom in zavodom. Enako je hiša bivšega društva »Dobrodelnost« (Poljanski nasip, 10) zdaj last zveze, oziroma vseh včlanjenih društev. — S tem je karitativna organizacija pri nas koncentrirana in s tem nje delavnost potencirana. Združena karitativna društva bodo šla s podvojeno močjo na delo. Karitativno gibanje se bo šele s tem prav živahno pričelo.

Birma v Mežiški dolini. 9. oktobra je prevz. g. škof dr. Anton Bonaventura Jeglič delil zakrament sv. birme v Guštanj in 10. oktobra v Črni. Nepopisno veselje in radost je zavladala med ondornim vernim ljudstvom, ker je prišel v njih sredino škof, ki je zmožen njih domačega slovenskega jezika.

Oseba vest. Vsled odloka pokrajinske uprave za Slovenijo je dosedanji vodja drž. realne gimnazije v Kočevju g. profesor Franc Watzl premeščen iz službenih ozirov v Ljubljano in prideljen I. drž. realni gimnaziji (na Poljanah) v službovanje; za časa vodstvo kočevske gimnazije je izročeno gosp. prof. Antonu Bugarju.

Poročil se je pretekli teden na Brezjah g. Josip Ilc, absol. jur. in uradnik davčnega okr. oblastva v Kočevju z gđ. Ivanko Kajfežovo iz obč. poštopovane rodbine veletrgovca g. Kajfeža v Kočevju. Naše iskrene častitke!

Umrli je 10. t. m. v Zemunu bivši srbski poslanik na Dunaju Gjorgje Simić. Ministrski svet je sklenil, da bo pokopan na državne stroške.

Požar v Železnikih. Dne 30. sept. ob 8. zvečer je pričelo goreti v drvarnici posestnice Marije Spiček v Železnikih št. 47. Ogenj je prešel v drvarnico na streho Spičkove hiše. Ker je bilo v podstrešju veliko slame in sena, je v kratkem cela hiša zgorela. Požarna bramba iz Železnikov je pridno gasila in se je posrečilo preprečiti, da se požar ni razširil. Marija Spiček ima 80 tisoč kron škode, zavarovana je pa bila le za 1400 kron.

Nesreča v zagorskem rudniku. Hermanna Andreja iz Lok so slisnili dne 8. t. m. rudarski vozički s tako silo, da so mu pretlačili trebuh in čreva.

Zalostna posledica prepira. Delavca Jak. Pintar in Ferdinand Lichtenegger sta se ob pol 12. ponoči na Savi sprla. Med preprirom je Pintar ustrelil na Lichteneggerja, ga zadel v desno stegno in ga težko ranil.

Nepoštena komornica. Kneginja Loti Windischgrätzova oškodovana za 168.400 kron. Pri knezu dr. Hugonu Windischgrätzu na Planini št. 1 je bila kot komornica kneginje Loti Windischgrätzove zaposlena leta 1889 v Opavi rojena Ana Zimmermann, katere je bila 29. sept. odpuščena iz službe in je odpotovala nato v inozemstvo. Po njenem odhodu je kneginja ugotovila, da ji je Zimmermannova poverila dragocenošči in obleke v vrednosti 168.000 kron. Preden je Zimmermannova odpotovala, je ukradla kneginji še druge dragocenošči v vrednosti 37.600 kron, en tisočlirski in en bankovec za 1000 mark, kar je kneginja še pred njenim odhodom zapazila in je Zimmermannovo prisilila, da ji je te reči vrnila. Druge stvari v vrednosti 168.400 K je pa odpeljala s seboj.

Zadruga ključavničarjev v Ljubljani se zahvaljuje slavni Delniški družbi in nje voditeljem na Javorniku in Jesenicah za naklonjenost povodom poučne ekskurzije vajencev v vse oddelke tovarne in tudi v plavž. Dalje se zahvaljuje zadruga tudi delniški družbi papirnice na Vevčah in nje vodstvu za dovoljenje ogleda zanimivih strojev za izdelovanje papirja. — Obe omenjeni tovarni bodo vajenci ohranili v dobrem spominu.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 11. okt. Devize: Berlin 200,50—202, Budimpešta 37,50—38,50, Italija, izplačilo 982 do 995, Italija, ček 980—985, London 935—950, New-York, izplačilo 246—0, New-York ček 242—0, Pariz 1800—1825, Praga 265,75—268, Svica 4350 do 4450, Dunaj 7,38—7,58. Valute: Dolar 240—242, nem.-avstr. K 12—0, carski rublji 12—15, angleški funti 935—0, franc. franki 1800—1810, nem. marke 198—200, rumunski lei 200—0, ital. lire 970—975.

Curih, 11. okt. Devize: Berlin 4,52, Holandija 181, New-York 544, London 21,05, Pariz 40,10, Milan 22, Bruselj 39,40, Kodan 104, Stockholm 128, Kristianija 66, Madrid 73,50, Buenos Aires 180, Praga 6, Budimpešta 0,82, Zagreb 2,15, Bukarešta 5,60, Varšava 0,10, Dunaj 0,26, nem.-avstr. K 0,20.

g Neosnovane vesti o moratoriju. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je dne 22. septembra t. l. spričo širših se vesti o nameravanem moratoriju za inozemska plačila poslala odločen protest finančnemu ministru. Prejela je sedaj od generalnega inšpektorata obvestilo sledeče vsebine: »Povodom Vaše depеше z dne 22. septembra, naslovljene na g. ministra financ, ima generalni inšpektorat čast izjaviti Vam zaradi umirjenja trgovskega sveta: Popolnoma neosnovane so vse novinarske vesti, da obstoji predlog v to svrhu, da se zaradi poplavljanja naše valute uvede nekaj specialen moratorij za naše trgovske obveze v inozemstvu. Tak predlog ni potekel niti od strani finančnega ministra, niti od trgovske komore, niti ni bilo o njem v obče govora ter se zategadelj o takem predlogu ni moglo niti diskutirati.«

g Likvidacija kurzne difference na kompenzacijsko pogodbo z Avstrijo. Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom v Belgradu poroča Zvezi trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo, da je treba v svrhu likvidacije akreditivnih ostankov priložiti prošnjam dvodinarski kolek in potrdilo o plačnem davku za leto 1920 in prvo polovico 1921. Prošnje je treba nasloviti na centralno upravo v Belgradu. Kronska ulica št. 14. Rok za vlaganje prošnje poteče 30 dni po dnevu objave poziva, to je 16. oktobra 1921. Po pregledu prošnje se bodo izdali plačilni nalogi za Slovenijo potom prehodno Gospodarskega urada v Ljubljani.

g Cene za premog iz drž. rudnika Velenje. Polrajinska uprava za Slovenijo je nanovo določila prodajne cene iz drž. premogovnika Velenje ter pri tem znatno znižala dosedanje cene; nove cene veljajo od 1. oktobra t. l. Uradno določene cene so: za lignit 32, 31, 30 in 24 kron; za kosovec 30, 29, 28 in 22 kron; za drobnji premog 25, 24, 23 in 17 kron; za zdrob 23, 22, 21 in 15 kron za 100 kg loco postaja Velenje. Za vsako vrsto premoga so določene štiri cene: prva cena velja za velenjski okoliš, druga za celjski okoliš, tretja za mariborski okoliš, za vse Kranjsko in za Hrvaško do Zagreba; četrta za vse še oddaljene kraje. Diferenciranje cen za premog, namenjen v oddaljene kraje, se je uvedlo vsled visokih prevoznih stroškov, ki so onemogočali transport v oddaljene kraje; sedaj so višji transportni stroški izravnavani z nižjo ceno. V cenah so vštete tudi vse pristojbine. S tem se je velenjski premog tako pocenil, da je vsakomur mogoče preskrbeti se s ceninim kurivom za bodočo zimo; tudi industriji je zagotovljeno ceneno gorivo.

g Petrolejska industrija na Poljskem. Kot znano, se nahajajo petrolejski izviri ob severnem robu Karpatov v pasu, ki je 600 km dolg in 50 km širok. Najvažnejša središča se nahajajo v mestih Jaslo, Stanislav in Drohobycz. Poljska vlada se zelo briga za petrolejsko industrijo in jo želi dvigniti na predvojno višino. Pred vojno je na Galicijo prišlo okrog 2% svetovne produkcije surove nafte ter je v tem oziru ta pokrajina stala za Združenimi državami, Mehiko in Rusijo na četrtem mestu. leta 1920. pa je bila le še na osmem mestu z 1% svetovne produkcije. Leta 1909, ko je produkcija stala na višku, se je pridelo 2 milijona ton, leta 1920 pa le 785.000 ton surovega olja. Stroški so dandanes v poljskih markah silno veliki, tako u. pr. znašajo izdatki za vrtanje petrolejskega vrelca do 1500 m globine 100 milijonov poljskih mark. Tuji kapital je pri petrolejski industriji zelo močno zastopan, in sicer Francija s 53%, Poljska sama s 18%, Svica s 10%, Avstrija s 7%, Angleška s 4,4%, Holandija s 4,3%, druge države s 3,3%. Francija je izvečne kupila nemške in avstrijske interese, zlasti se je utaboril francoski kapital okoli Boryslava, tako da je več kot polovica najbogatejših petrolejskih polj v francoskih rokah. Poljska vlada se je morala obvezati, da ne bo sklenila nobene petrolejske konvencije brez dovoljenja Francoske.

g Rumunska Narodna Banka (Banca National) je ustanovila poleg raznih drugih podjetij tudi družbo za zgradbo ljudskih stanovanjskih hiš. V tem bi jo tudi naše banke lahko posnemale. Kako hitro smo gradili poslopja za Ljubljanski veliki semenj in kako počasi gradimo ljudska stanovanja!

g Dvig obveznic vojnih in predvojnih posojil pri avstro-ogrski banki na Dunaju in v Budimpešti. Po izvestilu likvidacijskega odbora avstro-ogrške banke morejo naši državljani zahtevati povračilo obveznic predvojnih in vojnih posojil bivše avstro-ogrške monarhije, ki so deponirane pri avstro-ogrski banki na Dunaju ali v Budimpešti. Naši državljani, ki žele ukoristiti to pravico, se pozivljajo, naj predložijo neposredno generalni direkciji državnih dolgov v Belgradu do vseheta dne 20. oktobra t. l. 1. prošnjo za povračilo obveznic, ki jo morajo interesirane stranke podpisati; v tej prošnji morajo stranke izjaviti, da je obveznica izročiti naši vladi; 2. položne listine, ki so s tem v zvezi; te listine mora poslagatelj podpisati in zanje dobi reverz; 3. eno legitimacijsko listino, iz katere je razvidno, da je lastnik položa naš državljan. Prošnje, ki ne ustrezajo gornjim predpisom, in prošnje, ki ne bi bile predložene v predpisanim roku, se ne bodo vpoštevale.

g Anglo-avstrijska banka se bo spremenila v angleško podjetje. Celotransakcijo je aranžirala finančna skupina pod vodstvom Bank of England. Dozdaj je imela Anglo-avstrijska banka kapitala 200 milijonov kron, zdaj ga bo 650.000 funtov šterlingov, in sicer bodo sedanji lastniki dobili tri akcije po en funt šterlingov za vsake štiri akcije po 240 K. Kapital bo razdeljen na navadne in prioritete akcije. Navadne akcije bodo participirale na dobičku do 6%, prioritete bodo pa razentega imele še pravico do superdividende v znesku 10%—12%.

Ljubljanske novice.

Ij Smrtna kosa. Društvo vpokojencev južne železnice naznanja svojim članom, da je umrl naš član gospod Ivan Dežman višji revident južne železnice v pokoj. Pogreb se vrši v sredo 12. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sodarska steza št. 2 (Ulica na Grad). Člani se naprošajo, da se pogreba v obilnem številu udeležijo. Predsedstvo.

Ij Poslednja beseda k dr. Oblakovi »Izjava« Na naše vprašanje, kje je resnica glede političnega prepričanja pok. Brenčeta, se je dr. Oblak grozovito razljutil. Brez potrebe psuje dr. Pegana, ki ga mi v svoji notici niti omenili nismo. Sklicuje se na svojega izvestitelja uglednega obrtnika Jakoba J., o katerem sedaj prvič slišimo. Gospod doktor tudi previdno retira in dopušča možnost, da je bil Brence pristaš SLS. To nam je dragoceno priznanje iz ust dr. Oblaka, ki je pod prisego decidirano izjavil, da je bil Brence pristaš napredne stranke. Ubogi Jakob naj pa nosi odgovornost! Sedaj bo menda tudi dr. Oblak oprostil »Ljubljani«, da je zapela svojemu somišljeniku nagrobnico. To in nič drugega nismo hoteli.

Ij Ne pozabite se udeležiti v nedeljo zabavnega večera »Dobrodelnega društva tiskarjev« v Unioni! Spored je zelo pester, kot solo pevske točke in kupleti članov obeh kr. gledališč, šaljava pošta, bogat srečolov, koncertne točke godbe dravske divizije pod vodstvom g. dr. Čerina, ples itd. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 5 dinarjev.

Ij Posestniki in najemniki zemljišč se opozarjajo na razglas mestnega magistrata ljubljanskega o pokončevanju škodljivega mrčesa.

Ij Zahvala. Povodom svoje veselice se »Organizacija javnih nameštencev, somišljenikov Slov. Ljud. Stranke« najiskreneje zahvaljuje vsem sodelujočim damam in gospodom, darovalcem krasnih dobrot in vsem posestnikom, ki so pripomogli, da se je zabava častno izvršila. Priporočamo se naklonjenosti tudi v nadalje! — Odbor.

Ij Preprečena velika nesreča. Pri trdki Balkan sta kuhala dva kleparja katran. Ker sta nalila v kotel preveč katrana, je začel kipeti in se je zlu v ogenj, vsled česar se je ves katran vnel. Plamen je švigal več metrov visoko. Le hladnokrvnosti inženirja Hugona Bremca gre zahvala, da se je ogenj takoj pogasil. Nesreča bi bila lahko postala katastrofalna, ker se je katran kuhala le 5 metrov od skladišča, v katerem je več vagonov petroleja, bencina in drugega olja.

Ij Z vrbe padel je učenec III. razreda ljudske šole Ernest Godec. Na Mirju je splezal na približno šest metrov visoko vrbo in se je odlomila veja, na kateri je stal. Pri padcu si je zlomil levo nogo v stegnu tako, da mu je zlomljena kost predla kožo.

Ij Zlat obesek je izgubila neka gospodična od Reininghausa v Šiški do Ljudskega doma. — Najditelj ga naj odda na Dunajski cesti št. 11.

Ostra obsodba politike centralistov.

Maribor, 9. oktobra 1921.

Danes so imeli v veliki dvorani Narodnega doma javni ter zasebni uradniki shod, katerega je sklical skupni odbor združenih narodnih stanovskih organizacij pod predsedstvom g. Jarha. Dvorana z galerijo vred je bila polna. K prvi točki, draginja — je govoril g. Mohorko (načelnik postaje Koroski kolodvor). Delali smo za državo, jo branili in kritičnih časih, upali smo v svojem idealizmu, pa smo se varali. Ni se odškodovalo nas, ampak čfute, verižnike. Za nas ni denarja, pare so dobili muslimanski begi. Minister dr. Kukovec nam je priporočal — samopomoč! (Smeh.) Ali naj vzamemo bič pa izženemo verižnike? Fonde komunistov je vlada dala — internacionali. — Krivda zadene tudi naše poslanice. Na shodih samo hujskarije. Casopisje se bavi samo z aferami. Kmetu je postalo nemogoče pošiljati svoje sinove v mestne šole; najbolj nadarjeni kmetjski sinovi zapuščajo šole, ker kmet ne more vzdrževati stroškov. Zavod »Vesnac« zapuščajo deklice, ker stane samo oskrba 2000 kron mesečno... In tako gre obsodba dalje.

Naslednji govornik gosp. Selinšek približe že znano dejstvo, kako je vlada premogokopni družbi dovolila podražanje premoga na 900%. G. Meglič žigosa nesoglasja stanovanje naredbe in našteva grehe vlade v stanovanjskem vprašanju.

Ali natežje kaliber je sprožil odvet. konc. vodilni JDS-politik dr. Reisman. Ne le indirektno na naslov vlade, še hujše, naravnost na naslov svojih tovarišev somišljenikov. Med drugim slika škandal z Götzovo pivovarno, ki ima tako ogromen

obrat, da plača 20 milijonov davkov. Zidala je le-tos, pa ne stanovanja za svoje služabnike, ampak le za razširjenje svojega obrata. Pivovarna je last tujega kapitala. Obrat vodi nemški odvjetnik samce, ima rodbinsko stanovanje. Ko mu ga je stanovanjska komisija hotela odvzeti, se je našel slovenski odvjetnik, ki je pri vladi preprečil deložiranje. Favorizirajo (kdo drugi kot vlada?) nam sovražne Nemce in tuje banke. V Gosposki ulici je kupila »Hrvatska štedionica« hišo. Zastopnik te dozdevno hrvatske banke je nemški odvjetnik, ki je svojčas zapiral slovenske šole v Studencih. Ta je pisal slovenskemu obrtniku nemško pisani opomin. (Ogorčeni klici: Fej! Škandal!) Južna železnica zida drugod stanovanja, zakaj jih v Mariboru noče?

Prof. g. Pečevnik izraža k točki: Vprašanje nabavilnih zadrug — ostra obsodba na naslov »Savezac, ki doslej ni nič storil za posamezne članice v Sloveniji, nabral pa je za 200 milijonov dinarjev deležev, last uradnikov, a nihče ne vé, kaj je s tem denarjem. Vpokojenci se nahajajo blizu pogina in prosijo milodarov, sicer morajo spričo te draginje poginiti.

Protestni zbor uradništva je vso svojo obsodbo izlil v dolgo resolucijo, katere glavne točke posnamemo: Vlada ukini izvoz živil, uvede naj knjižice za potrebnejša živila (racioniranje) po maksimiranih cenah; vlada preskrbi zapre tovrne vozeve za živila na razpolago domačim podjetjem in aprovizacijskim organizacijam; vlada naj vpelje kontrolo izvoznih firm; vlada naj se briga za pobijanje brezvestne špekulacije vsled svobodne trgovine, naj prepreči tujcem direkten nakup; zniža naj se železniški tarif za prevoz živil; uradniškim aprovizacijam naj se odpiše dosedanj kredit, dovoli novo brezobrestni kredit; naj se zaslučuje nekoncesionirana trgovina; poviša naj se dnevnice za 50% za vse kategorije. Maribor kot obmejno mesto naj se uvrsti v I. razred draginskih doklad. V nadaljnjem se resolucija peča v bolniki, katerim je vlada odvzela po šestih mesecih vsako nadaljnjo podporo, z regulacijo najemnine, zaščito stanovanj, reorganizacijo skladišča živil v Mariboru in s podporo, oziroma ureditvijo pokojnine vpokojencev.

V kratkem izide:

ZA RESNICO

Osemnajst obrambnih govorov

V stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani govoril

DR. MIHAEL OPEKA

stolni kanonik in učitelj homiletike na vsenčilišču v Ljubljani.

Knjiga, obsegajoča 10 tiskanih pol, bo stala 28 K (7 D), po pošti pa 32 K (8 D). **Naroča se lahko že naprej v Prodajalni K. T. D. prej H. Ničman v Ljubljani.**

Prosveta.

pr Znanstveno društvo za humanistične vede v Ljubljani. Dne 6. oktobra t. l. se je ustanovilo v Ljubljani »Znanstveno društvo za humanistične vede v Ljubljani«. Na ustanovnem občnem zboru istega dne so bili izvoljeni sledeči pravi člani društva: dr. Anton Breznik, gimn. profesor v St. Vidu, dr. Ivan Grafenauer, gimn. prof. v Ljubljani, dr. Ljudmil Hauptmann, univ. prof. v Ljubljani, dr. Franc Kidrič, univ. prof. v Ljubljani, dr. Franc Kos, gimn. prof. v pok. v Ljubljani, dr. Dragotin Loučar, realni prof. in predsednik Slovenske Matice v Ljubljani, dr. Josip Mantuani, ravnatelj muzeja v Ljubljani, dr. Matija Murko, univ. prof. v Pragi, dr. Rajko Nahtigal, univ. prof. v Ljubljani, Maks Ploternik, gimn. prof. v pok. v Ljubljani, dr. Ivan Prijatelj, univ. prof. v Ljubljani, dr. Franc Ramovš, univ. prof. v Ljubljani, dr. Janko Štebinger, realni prof. v Ljubljani, dr. Franc Veber, univ. docent v Ljubljani, dr. Avgust Žigon, ravnatelj stud. knjižnice v Ljubljani. — Na prvem občnem zboru istega dne je bil izvoljen za predsednika prof. Nahtigal, v odbor pa gg.: Franc Kidrič, Franc Kos, Fr. Ramovš, Janko Štebinger in Franc Veber. — V upravno komisijo so bili izvoljeni gg.: Ljudmil Hauptmann, Josip Mantuani in Ivan Prijatelj. — Za društvenega delegata na kongresu čeških in jugoslovanskih akademij in učenih društev, ki se bo končeval tega meseca vršil v Zagrebu, je bil izvoljen dr. Franc Kidrič.

pr Westrove čitanke za nižje razrede srednjih šol. V zalogi Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani je izšla pravkar Slovenska čitanka za drugi razred srednjih šol. Sestavil višji šolski nadzornik Josip Wester. Knjiga se dobi lično vezana in velja 68 K, oziroma 17 dinarjev. Bogata vsebina je zelo skrbno izbrana iz slovenske književnosti, ob koncu ima tudi nekaj prav primerne srbohrvatske štiva. Čitanka za tretji razred izide v teku enega tedna, ona za prvi razred ji bo sledila v treh tednih. Še pred Božičem pa izide tudi Slovenska čitanka za četrti razred srednjih šol.

Turistika in sport.

Sportni klub »Primorjec« priredi v nedeljo, dne 16. oktobra pod pokroviteljstvom in s sodelovanjem Kluba Primork v vseh gornjih prostorih Narodnega doma veliko zabavno prireditev. Ker je čisti dobiček namenjen zgolj sportnim potrebam mladega kluba, ki je v kratkem času svojega obstoja pokazal v plavalnih tekmah in lahkoatletičnih mitingih sadove dosedanjega sportnega delovanja in ker se hoče povzpeti tudi v drugih sportnih panogah, pričakujemo, da obišče cenj. občinstvo to prireditev, ki mu bo nudila obilo zabave in razvedrila, v čim večjem številu ter s tem pripomore agnilnemu klubu do nadaljnega sportnega delovanja.

Za vsakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

BARVNI TRAKOVI, OGLJENI PAPIR.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

FOTOGRAFSKI ATELJE:

Grabjec Franjo, Miklošičeva c. 6.

IZDELOV. ČAJNEGA PECIVA.

T. Novotny, Opekarska cesta 26.

KNJIGARNE

Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo.

KLOBUKI in KONFEKCIJA:

Kunovar Ivan, Stari trg 10.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

KLEPARJI

Korn T., Poljanska cesta 8. Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KROJAČ.

Slapar Oroslov, Ravnikarjeva ul. 13.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE

Olup Josip, Pod Trančo.

LEKARNE

»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.

MEHANIČNA DELAVNICA

za pisalne stroje.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

PARNA PEKARIJA

Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče štev. 5.

PISALNI STROJI

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

PREOBLEKOVALNICA KLOBUKOV za DAME in GOSPODE:

Barboreč-Završau, Mestni trg 6-7

SPEDIČIJSKA PODJETJA

Ranzinger R., Cesta na južno železnico št. 7-9.

Uher F. & A., Selenburgova ulica 4. (Tel. 117.)

RAZMNOŽEV. APARATI.

Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

SOBNO SLIKARSTVO

Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.

Zuran Martin, Mestni trg 12.

TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.

Erjavec & Turk pri »zlati lopati«

Valvazorjev trg št. 7.
Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 71.

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO

Černe Lud., Wolfova ulica 3.

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV:

Cihlač Jos., Dunajska c. 67.

ZALOGA POHISTVA.

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT.

Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Inserirajte v Slovencu

Iščem za **SUSAČ** dve samostojni kuharici, ki bi tudi v sobah pomagali in dve sobarici. Naslov: Gospa JELKA RUŽIČ, Sušak. 3714

Do 30 vagonov stoječega bukovega lesa, primernega za hlode, žel. prage in oglice, oddam proti plačilu v višini polovične vrednosti lesa. **JOŽEF MIKLIC**, Lukovh, Trebnje. 3718

Žagarja - gaterista!

za jarmenik (Bundgatter) iščemo. Ponudbe na Prvo hrvatsko tovarno za metle in krtače d. d. Vel. Gorica. 3723

Kuharica oziroma gospodinja, išče službo za takoj, najraje kam na deželo k orožnikom ali podobno. — Ponudbe pod »**KUHARICA** 3732« na upravništvo lista.

Delavke k pletilnim strojem in one, zmogne šivanja, štrikanja in lahkih ročnih del takoj sprejememo v tovarni pletenin in tkanin **JOSIP KUNC & KOMP.**, Ljubljana, Poljanski nasip 40. (Cukrarna.) 3726

Izšla je

Družinska Pratika

za leto 1922

z bogato, jako zanimivo vsebino in mnogimi lepimi slikami.

Cena izvodu 5 kron,
po pošti 50 vin. več.

Zahtevajte jo po vseh trgovinah in zadrugah. Na debelo se naroča pri založništvu Družinske Pratique v Ljubljani.

Razprodajalci znaten popust.

V Autogaraži! V Autogaraži!

V Autogaraži Thaler, Ljubljana - Glince

se bodo prodajali danes, v sredo, 12. t. m. ob 3. uri popoldne sledeči **AUTOMOBILI:**

- 1 Fiat-Torino, Luksus 20 HP,
- 1 Fiat-Torino, Tovorni 18 BLR,
- 2 Fiat-Torino, Tovorna 15 Ter,
- 1 Fiat-Torino, Tovorni 18 Pi.

Petrolejske sode

v dobrem stanju kupi vedno po najvišji ceni

RAFINERIJA MINERALNEGA OLJA, Maribor, Cankarjeva ul. 1.

Lastnika: **GENICA & DRAGO VOJSKA**

„TRIGLAV“

Jugoslovanska izdelovalnica perila

LJUBLJANA, Vojvoda Mišica c. 21

naznanja, da je preselila svojo delavnico s Poljanskega nasipa 10 v novourejene prostore z električnim obratom na **Vojvoda Mišica c. 21.**

Tovarna „**TRIGLAV**“ izdeluje po brezkonkurenčnih cenah in v najmodernejši obliki iz prvovrstnih tkanin: moške in ženske srajce, spodnje hlače, lastrone, mehke ovratnike, ženske bluze, predpasnike, samoveznice etc.

Ponudbe na zahtevo. — Razpošilja po celi državi. — Samo na debelo.

„**TRIGLAV**“ J. I. P. Ljubljana.

STARA DUNAJSKA ELEKTROTEHNIČNA DRUŽBA išče

veščega zastopnika

v Ljubljani, za prodajo elektromotorjev, dynamo strojev, inštalacij, materiala, žarnic itd. itd. Natančne ponudbe pod šifro »Eingeführt O. 1541« na **Haasensteint & Vogler A. G.**, Wien I, Schulerstrasse 11.

Naznanilo! Naznanjam slav. občinstvu, da kupujem stare obleke, čevlje in pohištvo. **DRAME MART.**, Sv. Jakoba nabrežje 29.

Zimski POVRŠNIK

za gospode, podložen s kožo, prodam. **ROT**, Gradišče 7, pridliče. 3720

Lokomobil 10 HP, v dobrem stanju, prodam za 65.000 kron. — **VENECIJANSKI JAREM** boljše sestave z vozom in valerjem za 35.000 kron. — Naslov pri upravništvu »Slovenec« pod štev. 3734.

Proda se dobro idoče **trgovsko podjetje.**

Pismene ponudbe na: Leopold Majntinger, protokolirani anončni reklamni zavod **HERMES**, Ljubljana, Zg. Šiška 89.

POZOR! OGNJEGASNA DRUŠTVA!

Konopnene cevi

za brizgalne (Hantschläuche), vseh širokosti zopet v zalogi pri tvrdki

Ivan N. Adamič

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31.

Nova hiša v Novem mestu, s štirimi sobami, kuhinjo in malim vrtičem, je naprodaj. — Natančnejša pojasnila se dobijo v **Francišanskem samostanu**. 3730

Dva pomočnika

železninske stroke, spretni starejši moči, ter enega izobraženega, krepkega

vajenca

sprejme trgovina z železnino

Breznik & Fritsch

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 1.

PETROLEJSKE VRČE

z ali brez zabojev, kupi vsako množino po najvišji ceni **HROVAT & KOMP.**, Ljubljana, Vegova ulica štev. 6. 3345

Prazne, nove in rabljene **vreče** (djakova) v vsaki množini po najnižji ceni pri:

FR. SIRC, KRANJ.

Kupujem suhe gobe, fižol, brinjevo olje.

Kmetovalci, pozor!

Velike uspehe dosežete pri prasičih, govedih i. t. d. ako primasate krmi redilni prašek **BEDIN** lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani.

Stare kovine

(medenina, baker, aluminija, nikel), kupuje po najvišjih cenah trgovina z železnino

BREZNIK & FRITSCH

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Tovarniško podjetje v bližini Ljubljane sprejme v vseh pisarniških poslih popolnoma samostojno

kontoristinjo

Ponudbe z navedbo referenc in plačilnim zahtevkom pod šifro »**Tovarna 3710**« na upravništvo lista »Slovenec«.

NAZNANILO.

Podpisana naznanjava cenj. odjemalcem, da sva ustanovila družbo

„TEXTIL“

za uvoz manufakturnega blaga, pletenin itd. ter se tem potom priporočava za nadaljno naklonjenost.

Charles Princ. **Filip Petenko.**

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster, Ljubljana, Dunajska cesta 46.
Telefon št. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike: stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. Parna žaga — tovarna furnirja

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju **natančni znesek**, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, čes, bo raje se poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogo-krat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

„ORIENT“ družba z o. z. preje

Brata Eberlin Jančar & Co

Ljubljana, Miklošičeva c. 4. nasproti hotela »Union«.

Lastni izdelki oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja. Velika zaloga kemičnih in rudniških barv, barv za umetnike, raznovrstnih čopičev, vseh potrebščin za slikarje in pleskarje.

Prometni zavod za premog

d. d. v LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo ter kovaški in črni premog

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ul. 19